

2 TIMOTTEO NOHO DZAIRA PEPA IPINA

Pauro Sauro qeeteta
Roma Nagapa, Itaria
Tii 67
Ttimotteo Bauraho Ttaiqa
Epeso nagapa,
Asia Gattiqaho Haba

1-2 Dzoobe Timotteo:

O qeseba khata name, Ohongai Kiristuhu neta qaraqaraho tete biraiteqi naru nome oke qupadzomaqi hiiremi ana Dzesu Kiristu Soopara napameho Qaru abi naate oorai. Oonita noi Ohonga mai nomema nopoi niiho quba hasu ma keba dzoobiremi ana nii pobi hiire.

BEUBEU BAHE BAURAHU BU MA DZA

³ Oi anai maimane paimane nameho neta qupa eseri naataama, baamu! Ohonga nameho pengata subateqi noho kokora eete baaoraiho isakita qupiba ma eteba ana paha niiho quba pupu hireqi Ohonga dzoobe hiirorai.

⁴ Qate nii surupo eetemi ana pobi nookami naho dzasa biranatemu ana niiho mee paha moomake naho ttidza qidzanatakoi.

⁵ Oi ana ai tatauma qidza niihoke nookami oi bosata neemi gotta Roisi ma pai gotta niiho Eunike nopohota meupunoma naatetai paha niiho naate oorai.

⁶ Oonita anai boto nameke niiho irita mootomi Ohongaho baura teei niiho naateta oke eto

gaubidzainohe eepa oke kosibete qaitorareiqi ana niike qupanomaite.

⁷ Oi atti abiho isaki bahe Ohongai napake beedzae moitemi oi kokorata pekhure teetoraquho isaki.

⁸ Oonita anai sutasutaho pobi naatemi Ohongaho sinabidzai poiqa niiho too beebe eetemi nii heme oho ttaiqā naasubihe eto oho midza ma beubeuetainohe, Ohongaho beedzae ooqake qupadzomare.

⁹ Oi noi napake ingonaiteqi noomae qupadzomaqi baruna heenaho quba eeteqi qaheuba baura erake napa moitemi ooraita eto nakai hee, Nakamaeho boto popo oioniqi hiibaino. Quba biranataamake oomi agobanipamuke Ohonga noomae ttittibeteqi Dzesu Kiristuho puita napake oho baura moitareiqi roibetemi oota.

¹⁰ Oonihe abiniqake Dzesu Kiristu ingona mai napahoi biranatemi Ohongai khooba ota paan-iteta. Noi baataho ekake uhutoqi dzakapa ma qaraqaraho tete paanaitemi napahota urai oorai.

¹¹ Oonita anai raaba abike tete banaitareiqi oho qaru abi naate oorai.

¹² Oho ipike anai bame erake saridze ooraihe Ohongaho qupa toobake eeteqi ana bamu oho midzake qupadzomaqu. Oi teehe quba bahe, ana qupadzomami noi anaho botota paramu mootomi oorai baura oi bamu sapara naataquhe noo tatanga nomeho quba oke bakena geema qaamake oi ipi bodzata paanipamu naatakoi teena oke naho qupa hiirorai.

¹³ Oonita nii naho toota qogo ma saga samaneke nookaqi Dzesu Kiristuho quba eeteqi ai tatauma ma kokora qidza oke gaupuite qaarare.

¹⁴ Qaheuba Sumasai napaho irita ooraita qupadzomaqi Ohongai baura oke nakaho botota mootota oke korabete qere biire qaarare.

¹⁵ Maqa, Asia gattiqaho habata Pugero ma Hemogere baura abi qesama nokoi gama anake qaateta oho pobike nii eto nookaamake ooraino.

¹⁶ Oonihe nokohota abi teei bodza samaneke naho kokora eetemi anai nohota qidzanate qaata dzapa noho Onesiporo. Noio abi qidzanita Ohongai noho qupa kokora eeteqa oko ma boto nohoke gama ingonaitare.

¹⁷ Oi anai sutasutata oomi noi te oho midza eetaranihe Romata baaqi naho qiri minake eete erata ana saridzeta.

¹⁸ Qate noi Epeso nagapata kokora qidza samaneke eeteta oke niimae ota moota. Oonita Ohongai hiiremi ipi bodzata Onesiporoi batabidzaho qohareta biranateqa eto isanataama naatainohe Sooparaho baruna heenata qooro tataumare, oke ana qupadzome.

2

SINABIDZAHO QAA ABI NAATE KUREBETARE

¹ Khata name, Dzesu Kiristuho baruna heenai ttunomanita oho neta giimaqi nii beedzaenoma naate qaarare.

² Abi samaneho neseta nii naho noo mekeqoma nookatanita nii oho qesa abi qidza meenoma qesake asateqa nokoke oho sinasina moitemi teena oke nokomae eete tuumami baura qoridzakoi.

³ Nii Dzesu Kiristuho qaa abi naate oho heme baura aimaqa dzadzanoma naate qaarare.

⁴ Oi teei tokaho oora ma qaara qesaqesake qaateqake Qaa Pobipobi abi mina nomeqaho nooke qusubaitakoi tete oke qupadzomare.

⁵ Oi paha sipottiho abi teei baamu sepeke nee ma bau saridzaquhe iinga oho poma gama qusubaitaqake saridzakoi oke eto ruume naataino.

⁶ Ma paha, teei dzapa pobi nomeke paanaitareiqi patta bosabosa ponabetaqu oi ape bahe dzoocho maikhata noomae oho baura mekeqoma eetoraqutoke patta oke ponabeteqa dzapa pobinoma naatakoita qupadzomare.

⁷ Nii noo oho iha ma dzoobidzake eetemi Sooparai niike hoobiremi nii tete saridzakoi.

⁸ Noo qiba ana hiirorai oi era: Dzesu Kiristui Tabitiho sooro ma saina ooqi te peperataranihe baatake noi suqobire qori eehaha naatetanita qupadzomare.

⁹ Noi eetetaho ipike ana paha heme eranoma aimaqi sutasutata ooraimi qesai nookami anai abi qangaho tomidza naatorai. Anaio sutasutaho pobi oonihe qesa ma nikei ipibiroraiho isakita bamuqa hee, Ohongaho nooke suutomi ooraiqa hiibaqu.

¹⁰ Baamu, nikemae ipibiremi abi samanei Ohongaho kira kaitomaqi Dzesu Kiristuho neta qidzanatoraiho quba nookami poro kiranoma naatorakoi. Uububuu!

¹¹ Noo oi meenipamu. Oi teeho bahe naa erai hee:
Napai Kiristuma ttaike heme saridzaquko paha noma ttaike qaarakoi.

12 Napai baurata battigara naate qaaraquko noma ttaike poro qereta qooro qesake pobitakoi Qate napai noho bai hiibaquko noi napaho baike hiibakoi.

13 Oonihe napai noke teeqata ruume naataquko noi bamu tuhotuho baura nomeke ruume naate oke napake qaanataqu, oi baamunipamu. Noio baura abi idzoidzo oonita oho tete baamu.

OHONGAHO BAURA ABI MEEI DZAPA POBINOMA NAATAKOI

14 Hiirori noo oi niike kosibetemi nii Ohongaho pengata oho nooke abi qupanomaite qaarare. Oonihe eto hu ma koridzaho bisata hiiremi abi sakaba tuumaino.

15 Sama niime qaasumaqa sinabidza meeho ttimeka naatemi Ohonga nookami nii baura abi mee, dzapa pobinomaho isaki naatakoi.

16 Qate noo sepesapeke hiiremi oi nokoho qupake rasakiitemi ikabetaqu?

17-18 Meeke Himeneo ma Piretoi noo sepesapeho maikhameto. Oi ana nookami nopoi oberama qupadzomaqi hee, Baamu, tukutukuho bodzai ao baamu naatetaiqi hiireqi qesaho ai tataumake rasakiitorai. Oonita noo nopohoi abike makamaka moite tuumami bamu isanataqu.

19 Oonihe Ohongai husi ma pai mootomi oorai oi tatanga, baamu bamu naataqu. Ma ttanga nohoho ekai hee, Anaio Sooparanita abi nameke ana gesina. Ma oi paha hee, Teei naho dzapaho geebake aimaqu noi ao tete qangake qaatanipamu eeteqake Sooparaho dzapake aimare.

²⁰ Tete erake qupadzomare. Meupu nagata ttuba ma qapu samane oorai. Qesake baura sepe-sapeho quba qupadzomaqi oke eema korabetorai ma ttokama korabetorai. Qate qesai dzapa pobinomanita oke gori ma siriba ma quba qesama korabetorai.

²¹ Noo oi abiho qahura naatoraita abi teei ttokaho quba sepesapeke qaatanipamuke eetemi Ohonga maikhatai noho nookami bagenoma naatemi noi noke korabetemi baura qidza dzapa pobinomaho isaki naatakoi.

²² Oonita abi dzuu eehaha oho dza ma rumuba dzapa samane oke nii qaatare. Qesa nanai eetoraiho isakita nii qupa sasari naate Ohonga benateqa ai tatauma ma rike ma pobi ma dzasaho tete iihaqi keba ma dzapata qaarare.

²³ Qate qesai quseripo noo ma qasa noo sepe-sapeke hiiremi oke nii tomama nookaqa eto kaitomaino. Oke eetemi abiho iiha ma dzoobidza obero oi bamu naatemi nokoho humamutui ikanomake eete biranataqu? Baamu.

²⁴ Oonita Ohongaho tuhotuho abi nii bamu isanate abiho neeta qaa kosibetaquhe pookeba sama kebata qesa qamuni hiireqa nokoke tete banaitemi bagenoma naatakoi.

²⁵ Oi qesai basesa eete kurebetemi nii keba ma dzapata nokoke bapopotomi Ohongaho pengata nokoi sinabidza meeke saridzeqa qupa burisi eetaqu mae?

²⁶ Oi nokoi libadzaho dzake qusubaite noho angita dzuubaqi oho kabira naatoraita nokoi niho totoho qidzata tete saridze angi oho saqosaqo

naataridzoni. Oke qupadzomaqi nii baura oonomaake eetore.

3

IPI BODZATA TETE QANGANIPAMU BIRANATAKOI

¹ Qate ipita bodza bamenoma ma attinoma biranatakoi oke nii eto ruume naatino.

² Oi abi sama nokome qaupuitakoi. Noko ttuma ma qurumaho dzaodzao eetakoi, sama kanoke hiibakoi, soropurunoma naatakoi, noo qanga samaneke hiibakoi, mai ma pai basesa ootakoi, noo qusubaitaama naatakoi, abiho qore ma geema hiibakoi, sinabidzake puutta hiibakoi, ma Ohonga dzoobe hiibaamake quba samane khakhaumakoi.

³⁻⁴ Ma bise baiseho isakita nokoi bamu abi ingonaitaquhe nokoi iseresere ma too pokhinoma naatakoi, ma tete qidzake ruume naateqi hoo ma haaho isakita noko pasena samaneke dzoomakoi. Nokoi sama qusubaitaqa koiri kairinoma naate naru tatanga nokome ao geemakoi ma nokoi Ohongaho gootta eete dza ma rumuba nokomeqake qusubaitakoi.

⁵ Oi qesai sama gebageba eete sinabidzaho tomidzabari naatakoiihe oho beedzae nokoho torota baura eetaridzoho basesake noko eetakoi. Abi oonomai gama ngiinginomanita nokoke qaatere.

⁶ Nokohota qesai seike naga qesata peite paimane pasena maina painanoma nokoke oosasama hee, Nikeke qidzaitakoiqi hiireqi qoqopa eetemi nokoi oho angita dzuuborai.

Oi teehe bahe paimane pasena nesenomai qupi samaneke quba agiagi moo nooka quba dza eeteqi oho kabira naatorai.

⁷ Oi nokoi qiri eeteqi tegaha banaita oonomaho torota tete mee saridzoraizara baamu.

⁸ Oonita dzotataho maimane Dzane ma Dzaberei Moseke basesa eetemi okoiko nopohoi paana naatetaho isakita banaita obero nokoho ttittirai burisi eetemi nokoi tete mee rasakiiteqi mainata tuumorai.

⁹ Oonihe khooba rasakinoma nokohoi paana naatemi nokoi oho gesa rubenga moorakoi.

OHONGAHO KOO MA TAANGAI BAURAKE ISANATORAI

¹⁰ Qate naho tetei mainanipamu oke nii nese niimema moo qaata. Naho noo ma khooba ma ai tatauma ma kokora ma baura bamenoma ma battigara oke nii moo qaata.

¹¹ Oi nagapa Attiokhia ma Ikonio ma Ristera ota abi anake iiha tuumaqi buribaroke teeteta bame noho oke nii gama moota, oonihe Soopara napahoi hiiremi ana paha qidzanateta.

¹² Oi anaqaho bame bahe apenei meenipamuke ai tataumaqa Kiristuho tete iihagu oi paha nikeho patta naatakoita qupadzomare.

¹³ Oonita hiibi, banaita qanga ikoikonoma samanei biranateqa haba biidzakoi ma nokoi gesa ikoiko minanipamuke eetakoi.

¹⁴ Qate nii pai neemi ma pai gotta ma nanaho toota saridze moomi meenoma naateta tete teena oke nii qusubaite qaarare.

¹⁵ Dzesu Kiristuqaho neta ingonai oorai. Qaheuba qetaqeta samaneke nii pai gotta

niimeho gopota nooka isaite gesina naate baaoraita qupadzomare.

¹⁶ Qetaqeta oio gama Ohongaho, oi dzakapanita oi abike tete rike ma pobi banaitakoi ma qogo ma saga hiibakoi ma nokoke pobitakoi, oi oho isaki kekeni.

¹⁷ Oke moomi Ohongaho baura abi, niiho koo ma taanga ttari khara ota oorai. Oi baura qidza samaneho quba isanatanipamuke eetakoita qeemare.

4

OHONGAHO NOO MEE OKE QAUPUITORARE

¹ Timotteo, nii Ohongaho pengata nookare. Dzesu Kiristui baaqanoke abi baateta ma abi eehaha napa gama maripa eeteqa pobi nomeke gama ota qaupuite soubidzakoi.

² Oke qupadzomaqa nii sinabidza oke qupi ma sau samaneke hiire qaarare. Nii abi tete banaiteqa pookeba samakebata qogo ma saga hiireqa kosibete qaarare.

³ Oke teehe quba hiidzaranihe kebanoke abi qesai sinabidza meeho gootta eete dza nokomeke qusubaitaqa banaita qesai nokoho tomata quseripo noo hiibaquho qirike nokoi eete oonomake nokome quba saridzakoi.

⁴ Nokoi sinabidza mee oke tomama nookami arabiremi gotta ma pai nookakoi. Oho qubake ana tototo minake hiire.

⁵ Qate nii qupa niimeta tete bageke eete qupadzomaqi eto kaipota peperatainohe baura niime qaupuiteqi abi minarake sinabidzanomaiteqa eto poma teeqake qaataino!

GAMANI AO PAURO TEETAKOIQI HIIREMI OOTA

⁶ Nookao! Bodza naho hoteqa naatemi dzuu naho i ao tamaroi.

⁷ Ai tataumaho teteke ana gama qusubaitemi bauraho poma tee ma teei naho moirata perebara, bamu.

⁸ Oonita oho bodzata maripa Maikhata qidza noi naho isaki mooqa rike ma pobihu paparake naho qibata dzaamotakoi. Oi qiba nahota keke bahe apenei dzaodzaoma noho baura eesuqi noho beebeke eetorai napa minaraho qibata dzaamotakoi, oioni.

NOO QETTA MA KOKO QESA

⁹ Maqa, nii baurata ooraihe naho torota baabareiqa eto hairi eetaino.

¹⁰ Oi teehe bahe Teemai anama baura eete qaarihe ttokaho rumuba noke suqobiremi anake qaateqi Ttesaronika nagapata tuumata. Qate Ttittoi baura quba Ttaramattiata tuumata ma Kereseke noi oho qesa Garatia habata tuumata.

¹¹⁻¹² Tuumami Ttikhikuke ana niiho tekata dzoobiremi Epeso nagapata tuusumi Ttotta Ruka teenai ana tuuhororai. Oonita nii ao Epeso nagapa qaate baabare. Baaqa Mareko bosata baura qaateta noke poiqa paha dzeima baa naho samaqata mootoma noi naho hobihobi naatare.

¹³ Qate anai Ttoroa nagapa qaateqi dzapa sasa nameke Karapo noho torota mootota oke nii isanate aima baabare. Ma paha gee qesaqesa pepaho ma meenipamuke hoo sasana qeetemi oorai oke gama khakhaumaqa baabare.

14-15 Oonihe korabete qupadzomare. Nagapa ota kopaho korakora abi dzapa noho Aresatte noi noo nahoke basesa minake eeteqi kaipo saamaneke ana moitetanita noke nii potti biidzare. Ohongai oho ipi noke moitakoi.

16 Oi nokoi bosata anake noota mootoqi qomaqoma hiiremi dzairamane nahoi ikake eeteqi nipanateta? Etoqa kahosa oho ipi nokoho irita peitaino.

17 Oonihe raaba abi samane sama maina painai naho toota sinabidza nookakoiqi Ohonga Sooparai naho gesina abi ooqi sinasinama anake beedzaenomaitemi abi kabira qaanomaho isaki nokoi ana gaahimi eehe, Ohongai ana karabetemi ana oho saqosaqonoma naateta.

18 Oonita Sooparai anake ingonaitetai angisamaneta ingonaite baorai. Oonihe naho bodza ao bamu naatemi anai qusu nagapaho pobi naatakoi. Buububuu! Ohongaho hasake hiire qaraqara qaarakoi. Oi meenipamu.

19-20 Qate nanai girodzomaqi baura abi Erastoke Koritti nagapata qaatetani, qate Ttoropimo noi batabata eetemi noke Mireto nagapata qaateta niike oho pobi hiibi. Oonita Timotteo nii atapa Pirisira ma apu noho Akuira ma paha Onesiporoho oko ma boto nokoke nakaho quba dzoobe hiibare.

21-22 Qate abi nagarai gama niiho dzoobe hiire, oi Euburo ma Pute ma Rino ma Karautia ma dzairamane qesa samane. Oonita hiibi, dzaapa bodza biranataamake oomi quba ana hiirori oke nii gama aimaqa ao baabare.

O dzoobe, Soopara napahoi niiho qupa khatake
tuuho qaarare ma noho baruna heena nikeho
irita qaarare. Dzasa oioni.
Anaio Pauro

PORO TONGO USAQE
The New Testament in the Guhu-Samane Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Guhu-Samane long
Niugini

Copyright © 1975 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Guhu-Samane

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 5 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

1e8f2c8a-2e91-5f7a-8d28-7e63415f9012